

KOMENTÁŘ K ZÁKONU O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH 108/2006 SB.

Zákon definuje druhy sociálních služeb (viz níže). Tyto služby si jejich „uživatel“ (nebo příjemce) může na základě přiznaného příspěvku na péči „nakupovat“, resp. si je může objednat u organizace poskytující sociální služby a za poskytnuté služby dle dohody zaplatit (některé služby jsou zdarma). Sociální služby poskytují organizace nebo jednotlivci, kteří mají k této činnosti oprávnění (oprávnění k poskytování sociálních služeb), vydané místně příslušným Krajským úřadem. Maximální ceny za služby jsou stanoveny prováděcí vyhláškou k zákonu o sociálních službách č. 108/2006 Sb., vyhláška č. 505/2006 Sb.

1. Sociální služby	1
2. Ceny sociálních služeb	3
3. Nárok na sociální služby a příspěvek na péči	4
Příloha č. 1 - vyhláška č. 505/2006Sb.	6
4. Poskytovatelé sociálních služeb	9

1. SOCIÁLNÍ SLUŽBY - ZÁKLADNÍ INFORMACE

Co je to sociální služba?

Pod pojmem "Sociální služba" se rozumí činnosti, kterými má být zajištěna pomoc osobám v nepříznivé sociální situaci (např. pomoc při zvládnání základních životních potřeb, dovoz obědů, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při prosazování práv a zájmů, a další služby).

Služby jsou realizovány prostřednictvím "poskytovatelů sociálních služeb", příp. osoby blízké nebo asistenta sociální péče.

Některé služby jsou poskytovány zdarma, některé za částečnou nebo plnou úhradu.

Jsou-li dle tohoto zákona vypláceny státem finanční příspěvky na úhradu potřebné péče (na úhradu sociálních služeb), může být jejich využití kontrolováno a v případě zneužití k jiným účelům může být vyplácení příspěvků zrušeno.

ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Zařízení sociálních služeb:

- centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře,
- domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory,
- domovy pro osoby s chronickým duševním onemocněním nebo se závislostí na návykových látkách,
- chráněné bydlení, azylové domy, domy na půli cesty, zařízení pro krizovou pomoc,

- nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, terapeutické komunity,
- sociální poradny, sociálně terapeutické dílny, centra sociálně rehabilitačních služeb,
- pracoviště rané péče, intervenční centra,
- zařízení následné péče.

Tato zařízení sociálních služeb se ještě rozdělují na pobytové, ambulantní, nebo terénní:

- pobytové služby jsou spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb (např. v Domovech důchodců, týdenních stacionářích apod.)
- ambulantní služby jsou takové, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena, a nebo je dopravena do zařízení sociálních služeb - součástí těchto služeb není ubytování (např. denní centra)
- terénní služby se potřebným osobám poskytují v jejich přirozeném sociálním prostředí

ROZDĚLENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Sociální služby se dělí na služby sociální péče, služby sociální prevence a sociální poradenství.

Služby sociální péče

Služby sociální péče pomáhají osobám se "stabilizovaným zdravotním stavem" zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim zapojení do běžného života.

V ostatních případech mají tyto služby potřebným osobám "zajistit důstojné životní prostředí a zacházení", tedy srozumitelně řečeno - pomáhat těmto lidem překonávat každodenní životní problémy a zajistit, aby měli možnost žít důstojný život.

Mezi služby sociální péče patří:

osobní asistence, pečovatelská služba, tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, podpora samostatného bydlení, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Služby sociální prevence

Služby sociální prevence pomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou ohroženy izolací od společnosti z důvodů:

- krizové sociální situace, životních návyků, způsobu života - který vede ke konfliktu se společností,
- sociálně znevýhodňujícího prostředí a ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné osoby.

Cílem služeb sociální prevence je pomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Služby sociální prevence jsou:

raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, azylové domy, domy na půli cesty, kontaktní centra, krizová pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti

a mládež, noclehárny, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy, sociální rehabilitace.

Sociální poradenství

Sociální poradenství poskytuje informace přispívající k řešení nepříznivé sociální situace.

Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb.

Odborné sociální poradenství se zaměřuje na potřeby jednotlivých sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, v poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a zahrnuje též sociální práci s osobami se specifickými potřebami.

Součástí odborného poradenství mohou být i půjčovny kompenzačních pomůcek.

2. CENY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTOVANÉ ZDARMA

sociální poradenství, raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, krizová pomoc, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, terénní programy, sociální rehabilitace, sociální služby v kontaktních centrech a nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež, služby sociálně terapeutických dílen (možnost úhrady stravování).

SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTOVANÉ ZA ÚHRADU

Ostatní, výše neuvedené služby jsou podle tohoto zákona poskytovány za částečnou nebo plnou úhradu, maximální ceny služeb jsou regulované, tzn., že jejich nejvyšší cena požadovaná ze strany poskytovatele je omezena prováděcí vyhláškou k zákonu. Celou vyhlášku je možné stáhnout v části "soubory ke stažení".

POSKYTOVATEL SLUŽEB JE POVINEN S UŽIVATELEM UZAVŘÍT PÍSEMNOU SMLOUVU

Mezi uživatelem služeb a poskytovatelem musí být uzavřena písemná smlouva o poskytování sociálních služeb, s výjimkou poradenství, na které se smlouva neuzavírá.

Smlouva musí obsahovat:

- označení smluvních stran a jejich identifikační údaje
- druh sociální služby
- rozsah poskytování sociální služby
- místo a čas poskytování sociální služby
- výši úhrady za sociální službu a způsob jejího placení, vč. způsobu vyúčtování
- ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb
- výpovědní důvody a výpovědní lhůty
- dobu platnosti smlouvy

Poskytovatel může odmítnout uzavření smlouvy v případech, že:

- neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá
- nemá dostatečnou kapacitu k poskytování požadované služby
- zdravotní stav osoby, požadující pobytovou službu, to vylučuje
- osobě, která žádá o poskytnutí sociální služby, vypověděl v době kratší než 6 měsíců před touto žádostí smlouvu o poskytnutí téže sociální služby z důvodu porušování povinností vyplývajících ze smlouvy.

3. NÁROK NA SOCIÁLNÍ SLUŽBY A NA "PŘÍSPĚVEK NA PÉČI"

Kdo má nárok na příspěvek na péči ??

Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby.

Nárok na příspěvek má osoba, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

Dítě do jednoho roku na příspěvek na péči nárok nemá, ačkoliv výše uvedenou pomoc také potřebuje.

O příspěvku na péči rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

Žádost o "příspěvek na péči" je možné podat na místně příslušném krajském Úřadu práce. Řízení o příspěvku by nemělo trvat déle než 90 dní, pro výplatu je rozhodný den podání žádosti, po jeho schválení bude vyplacen zpětně od data podání žádosti.

Jak se posuzuje nárok na příspěvek na péči ??

- řízení o přiznání příspěvku na péči se zahajuje na základě písemné žádosti žadatele podané u krajské pobočky Úřadu práce
- zařazení do konkrétního stupně "závislosti" je přímo úměrné závažnosti nepříznivé sociální situace
- při posuzování nároku se bere v úvahu nepříznivý zdravotní stav žadatele
- na základě vyjádření praktického lékaře, odborných lékařů, případně funkčního vyšetření, zdravotní stav zhodnotí Institut posuzování zdravotního stavu v místě bydliště žadatele (v obci).
- dále krajská pobočka Úřadu práce provádí sociální šetření, při němž sociální pracovník v domácím prostředí zkoumá, jak je žadatel soběstačný a schopný samostatného života
- potřeba pomoci, tedy stupeň závislosti, vychází z činností běžného každodenního života, při nichž potřebuje žadatel o příspěvek pomoc nebo dohled.

Činnosti (úkony), které se posuzují, jsou uvedeny níže a podrobněji potom ve vyhlášce 505/2006 Sb. k zákonu 108/2006 Sb. Ve vyhlášce jsou uvedeny postupy, které musí posuzovatelé dodržovat.

a) Mobilita

- b) Orientace
- c) Komunikace
- d) Stravování
- e) Oblékání a obouvání
- f) Tělesná hygiena
- g) Výkon fyziologické potřeby
- h) Péče o zdraví
- i) Osobní aktivity
- j) Péče o domácnost

Pokud je žadatel o příspěvek schopen zvládnout některý z výše uvedených úkonů jen částečně, považuje se takový úkon pro tohoto žadatele za nezvládnutelný.

Počet základních životních potřeb, které žadatel nezvládne určuje zařazení do stupně závislosti a výši příspěvku:

Stupeň závislosti	bezmocnost	počet úkonů	částka/měs.
stupeň I (lehká závislost)	částečná	3-4	880,-Kč
stupeň II (středně těžká závislost)	převážná	5-6	4.900,-Kč
stupeň III (těžká závislost)	úplná	7-8	14.800,-Kč
stupeň IV (úplná závislost)	---	9-10	23.000,-Kč

(27.000,-Kč)

Pozn.: sloupec počet úkonů uvádí, kolik úkonů žadatel o příspěvek nezvládne, sloupec částka/měs. uvádí výši příspěvku u jednotlivých stupňů závislosti

Odlíšnosti u dětí do 18 let věku:

Za dítě musí o příspěvek na péči žádat rodiče nebo jeho zákonný zástupce.

Požaduje se méně úkonů pro stanovení stupně závislosti a vyplácejí se jiné částky než u dospělých:

Stupeň závislosti

(u dětí do 18 let věku)	počet úkonů	částka/měs.
stupeň I (lehká závislost)	3	3.300,-Kč
stupeň II (středně těžká závislost)	4-5	7.400,-Kč
stupeň III (těžká závislost)	6-7	16.100,-Kč
stupeň IV (úplná závislost)	8-9	23.000,-Kč

(27.000,-Kč)

ZPŮSOB HODNOCENÍ ÚKONŮ ZVLÁDÁNÍ ZÁKLADNÍCH ŽIVOTNÍCH POTŘEB:

Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se hodnotí

- a) tělesné struktury a

b) tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky, a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností.

Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.

Dále se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.

Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby

Příloha č. 1 - vyhl. 505/2006 Sb.:

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat 1. vstávání a usedání, 2. stoj, 3. zaujímat a měnit polohy, 4. pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, 5. otevírat a zavírat dveře, 6. chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, 7. nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, 2. mít přiměřené duševní kompetence, 3. orientovat se osobou, časem a místem, 4. orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, 5. orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, 2. chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, 3. vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, 4. porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, 5. používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, 2. nalít nápoj, 3. rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, 4. najíst se a napít, 5. dodržovat stanovený dietní režim, 6. konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, 7. přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, 2. rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, 3. oblékat se a obouvat se, 4. svlékat se a zouvat se, 5. manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. použít hygienické zařízení, 2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, 3. provádět celkovou hygienu, 4. česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. včas používat WC, 2. zaujmout vhodnou polohu, 3. vyprázdnit se, 4. provést očistu, 5. používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. dodržovat stanovený léčebný režim, 2. provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, 3. rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, 2. plánovat a uspořádat osobní aktivity, 3. styku se společenským prostředím, 4. stanovit si a dodržet denní program, 5. vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, 2. manipulovat s předměty denní potřeby, 3. obstarat si běžný nákup, 4. ovládat běžné domácí spotřebiče, 5. uvařit si jednoduché teplé jídlo a nápoj, 6. vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem, mýt nádobí, 7. obsluhovat topení, 8. udržovat pořádek.

O VYPLÁCENÍ PŘÍSPĚVKU SE MUSÍ ŽÁDAT !!

Žádost se podává na formuláři Ministerstva práce a sociálních věcí, formuláře jsou k dispozici na krajských Úřadech práce.

Na žádosti musí být zejména uvedeno:

- a) sdělení, že se jedná o žádost o příspěvek na péči
- b) jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu žadatele, případně i adresu pro doručování
- c) místně příslušný krajský úřad.

Žádost musí dále obsahovat:

- d) označení toho, kdo žadateli poskytuje nebo bude poskytovat péči, pokud je tato skutečnost známa při podání žádosti (tuto skutečnost lze oznámit i dodatečně, oznámení je povinné)
- e) určení, jakým způsobem má být příspěvek vyplácen (komu, kam, v hotovosti, na účet, rodič, opatrovník, zákonný zástupce, apod.).

NA CO LZE "PŘÍSPĚVEK NA PÉČI" POUŽÍT ??

Příspěvek lze použít pouze na ty výdaje, které souvisejí se zabezpečením pomoci a podpory osobě, která je závislá na péči jiné osoby. Může být tedy "spotřebován" jako úhrada za péči, kterou zajišťuje poskytovatel sociální služby a samozřejmě také na výdaje, které vzniknou pečující osobě, tj. rodinnému příslušníkovi či jiné osobě, která není poskytovatelem sociální služby. Dá se také předpokládat, že oba výše uvedené způsoby bude příjemce kombinovat dle vlastní potřeby a dle individuálně zvoleného způsobu zajištění péče.

Pokud pečovatelské služby poskytuje organizace nebo asistent sociální péče, musí s uživatelem péče uzavřít písemnou smlouvu o poskytování sociálních služeb.

DŮVODY PRO ODMÍTNUTÍ POSKYTNUTÍ POBYTOVÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB:

- a) zdravotní stav osoby vyžaduje poskytnutí ústavní péče ve zdravotnickém zařízení (nemocnici)
- b) osoba není schopna pobytu v zařízení sociálních služeb z důvodu akutní infekční nemoci
- c) chování osoby by z důvodu duševní poruchy závažným způsobem narušovalo kolektivní soužití; to neplatí, jde-li o poskytnutí pobytové sociální služby v domově se zvláštním režimem.

(viz vyhl. 505/2006 Sb., část třetí, § 36)

PÉČE A OSOBA BLÍZKÁ, ASISTENT SOCIÁLNÍ PÉČE

Registrace se podle § 79 zákona o sociálních službách nevyžaduje, poskytuje-li osobě pomoc osoba blízká nebo asistent sociální péče, který tuto činnost nevykonává jako podnikatel.

- asistentem sociální péče může být pouze fyzická osoba, která je starší 18 let věku a zdravotně způsobilá. Zdravotní způsobilost se posuzuje podle § 29 odst. 1 písm. e) zákona.

- asistent sociální péče je povinen poskytovat pomoc osobně a s osobou, které poskytuje pomoc, uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí pomoci. - náležitostmi smlouvy je označení smluvních stran, rozsah pomoci, místo a čas poskytování pomoci a výše úhrady za pomoc. Pro uzavření smlouvy o poskytnutí pomoci platí obdobně ustanovení § 91 odst. 6 zákona.

Poznámky na závěr:

Pokud ten, kdo pobírá příspěvek na péči, uvede v žádosti jako pečující osobu někoho, kdo s ním bydlí ve společné domácnosti, krajská pobočka Úřadu práce vydá pečujícímu na jeho žádost potvrzení prokazující dobu této péče pro účely zdravotního a důchodového pojištění. Lze vydat pouze pro jednu osobu.

Proti postupům a výsledkům řízení a proti rozhodnutí se lze odvolat. Žadatel tak může učinit písemně na krajské pobočce Úřadu práce, resp. ministerstvu ve stanovené lhůtě.

Příspěvek na péči může být přiznán a vyplácen nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o jeho přiznání. Nevyplácí se zpětně od vzniku nároku (např. od doby přiznání invalidního důchodu nebo příspěvku pro bezmocnost), ale od okamžiku podání žádosti.

Příspěvek na péči vyplácí krajská pobočka Úřadu práce měsíčně, a to v kalendářním měsíci, za který náleží.

Výplata příspěvku na péči může být po předchozím písemném upozornění zastavena, příspěvek na péči může být odňat nebo nepřiznán, jestliže žadatel o příspěvek, oprávněná osoba nebo jiný příjemce příspěvku nesplní některou povinnost uvedenou v zákoně. Při odmítnutí provedení místního šetření doma u žadatele, je žádost o příspěvek zamítnuta.

Krajská pobočka Úřadu práce kontroluje, zda příspěvek na péči byl využit na zajištění pomoci a zda osobě, které byl příspěvek přiznán, je poskytována pomoc odpovídající stanovenému stupni závislosti.

Příspěvek na péči se nezapočítává do příjmu osoby.

4. POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Poskytovatelé sociálních služeb musí mít ke své činnosti oprávnění !!

Poskytovatelé musí ke své činnosti získat "oprávnění k poskytování sociálních služeb".

Oprávnění vydává místně příslušný krajský úřad, který provádí i registraci poskytovatelů.

Sociální služby poskytují právnické a fyzické osoby, obce, kraje a MPSV.

Všichni poskytovatelé si jsou rovni, v rozdělování finančních prostředků by měla rozhodovat pouze kvalita a potřebnost služby, ne skutečnost, zda zařízení zřizuje ministerstvo, obec nebo občanské sdružení.

Registrace poskytovatelů sociálních služeb:

- Oprávnění vydává krajský úřad, který provádí i registraci poskytovatelů
- Pro získání oprávnění je nutné podat písemnou žádost a doložit bezúhonnost a odbornou způsobilost poskytovatele
- Poskytovatel sociálních služeb je povinen před zahájením činnosti uzavřít pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb
- Úřad může registraci zrušit, pokud přestane poskytovatel splňovat stanovené podmínky nebo pokud dostane správní pokutu za porušení povinností poskytovatele služeb.

Registr poskytovatelů sociálních služeb je veřejně přístupný, prostřednictvím portálu MPSV.

Povinnosti poskytovatele sociálních služeb:

- zajišťovat dostupnost informací o druhu, místě, cílech a způsobu poskytování sociálních služeb, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby
- zpracovat vnitřní pravidla zajištění poskytované sociální služby, včetně stanovení pravidel pro uplatnění oprávněných zájmů osob, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby
- plánovat průběh poskytování sociální služby podle osobních cílů, potřeb a schopností osob, kterým poskytují sociální služby, vést písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociální služby a hodnotit průběh poskytování sociální služby za účasti těchto osob, je-li to možné s ohledem na jejich zdravotní stav a druh poskytované sociální služby, nebo za účasti jejich zákonných zástupců
- vést evidenci žadatelů o sociální služby

Povinnost poskytovatele uzavřít smlouvu s uživatelem služeb:

Mezi uživatelem služeb a poskytovatelem musí být uzavřena písemná smlouva o poskytování sociálních služeb, s výjimkou poradenství, na které se smlouva neuzavírá.

Smlouva musí obsahovat:

- označení smluvních stran a jejich identifikační údaje
- druh sociální služby
- rozsah poskytování sociální služby
- místo a čas poskytování sociální služby
- výši úhrady za sociální službu a způsob jejího placení, vč. způsobu vyúčtování
- ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb
- výpovědní důvody a výpovědní lhůty
- dobu platnosti smlouvy

Poskytovatel může odmítnout uzavření smlouvy v případech, že:

- neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá
- nemá dostatečnou kapacitu k poskytování požadované služby
- zdravotní stav osoby, požadující pobytovou službu, to vylučuje
- osobě, která žádá o poskytnutí sociální služby, vypověděl v době kratší než 6 měsíců před touto žádostí smlouvu o poskytnutí téže sociální služby z důvodu porušování povinností vyplývajících ze smlouvy.

Inspekce kvality sociálních služeb

Inspekcí kvality poskytování sociálních služeb se rozumí systematické ověřování a hodnocení postupů a metod užívaných při poskytování sociálních služeb.

Postupy, metody a jejich výsledky jsou při inspekci srovnávány se standardy kvality sociálních služeb jako obecně uznávanými postupy a metodami při poskytování sociálních služeb s přihléd-

nutím k ekonomickým možnostem.

Inspekci provádějí právnické osoby a fyzické osoby na základě akreditace udělené ministerstvem. Splní-li poskytovatel stanovené podmínky, dostane osvědčení o kvalitě poskytování sociálních služeb. Výsledek se zapíše do registru poskytovatelů služeb.

Předpoklady pro výkon povolání v sociálních službách a pro výkon povolání sociálního pracovníka:

V sociálních službách vykonávají odbornou činnost tyto pracovníci:

- sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, zdravotničtí pracovníci, pedagogičtí pracovníci.

Kvalita sociálních služeb a efektivita sociální práce je založena především na odbornosti jednotlivých pracovníků.

Podmínkou výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách je způsobilost k právním úkonům, odborná způsobilost, bezúhonnost a zdravotní způsobilost.

Sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách musí splňovat kvalifikační předpoklady a celoživotně se musí vzdělávat.

Odbornou způsobilostí k výkonu povolání sociálního pracovníka je vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání v oboru sociální práce.

Sociální pracovník má povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci, více § 116 zákona 108/2006Sb. O sociálních službách.

Zdroje informací

Zákon č. 108/2006 Sb., O sociálních službách

Zákon č. 109/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona O sociálních službách

Vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb.

Zákony a vyhlášku je možné také stáhnout přímo ze stránek MPSV (www.mpsv.cz).

(aktualizace k 1.7.2025)

Zdroj:

stránky - Osobní asistence - <https://www.osobniasistence.cz>

Milan Čok (info@osobniasistence.cz)

část - Osobní asistence » Zákony, vyhlášky » Zákon - Sociální služby - komentář

Praha 17. 11. 2025